

ХАРАКТЕРИСТИКА РІВНЯ РУХОВОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ УЧНІВ СІЛЬСЬКИХ І МІСЬКИХ ШКІЛ

Харківченко С.П.

Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди

Вступ

У дослідженнях, які проведено в напрямі вивчення цієї проблеми, зроблено висновки про необхідність комплексного розвитку рухових здібностей дітей (Круцевич, & Безверхня, 2010; Лях, 2000).

Багато науковців виявили низку функціональних, морфологічних та рухових особливостей розвитку сільських школярів в порівнянні з міськими (Арефьев, 2014; Приймак, 2014; Круцевич, 2002). Основним напрямком для учнів 7-8 класів пріоритетне місце займає функціональна, координаційна і силова підготовленість (Іващенко, Карпунець, Єрмаков, 2015). У роботі Ivashchenko (2015); Karpan, (2015) визначено рівень розвитку рухових здібностей підлітків, що навчаються у 9 класах, в результаті аналізу було виявлено, що силова витривалість має найбільш значний вплив на загальний рівень їх фізичної підготовленості.

Спостерігається чітка структура рухової підготовленості, яка з віком змінюється (Іващенко, 2014; Спесицев, 2015; Мороз, 2015); між учнями 8 класів сільської і міської школи спостерігається невелика різниця у розвитку рухових здібностей: швидкісної сили, силових здібностей (Іващенко, 2014).

Аналіз даних вітчизняних та іноземних вчених показав, що додаткових досліджень потребує вивчення динаміки розвитку рухової підготовленості школярів. Тому дослідження рівня розвитку рухової підготовленості учнів сільських в порівнянні з міськими школярами є актуальним.

Мета дослідження – порівняти рівень рухової підготовленості учнів 7–9 класів сільських і міських шкіл.

Матеріал і методи

Учасники дослідження. У дослідженні взяли участь 60 хлопців, 7 класу (n=20) учнів, учнів 8 (n=20) класу, учнів 9(n=20) класу сільської та міської школи. Дослідження були проведені на базі Старовірів-

ського навчально-виховного комплексу Нововодолазького району Харківської області та ЗОШ № 82 м. Харкова.

Організація дослідження. Для вирішення поставленої мети застосовувалися такі методи: теоретичний аналіз і узагальнення наукової та методичної літератури; методи визначення показників фізичного розвитку; методи математичної статистики.

Для порівняльного аналізу учнів сільської і міської школи було використано педагогічне тестування для визначення рівня рухової підготовленості. У плануванні дослідження використані концептуальні підходи до розробки програми наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті (Сергієнко, Л., Хаджинов, В., & Чекмарьова, Н., 2012). У програму тестування ввійшли загальновідомі тести для проведення порівняльного аналізу рівня рухової підготовленості учнів.

Статистичний аналіз. У дослідженні використовувалася програма Microsoft Excel, IBM SPSS 23. Для кожної змінної розраховуються наступні статистики: середні значення, стандартні відхилення, t-критерій Стьюдента для незалежних виборок.

Результати дослідження

Аналіз результатів тестування рухової підготовленості учнів 7 класу статистично достовірні розбіжності виявив у тесті № 2 «Згинанні розгинанні в упорі лежачи» сільські учні виконують на 3 рази більше ніж міські ($P = 3,00$) та у тесті № 3 «Згинанні розгинанні рук у висі» сільські учні виконують на 2 рази більше ($P = 2,20$).

В інших тестах між учнями 7 класу сільської та міської школи статистично достовірних розбіжностей не спостерігається.

Аналіз результатів тестування рухової підготовленості учнів 8 класу статистично достовірні розбіжності виявив у тесті № 3 «Згинанні розгинанні рук у висі» сільські учні виконують на 2 рази більше ніж міські ($P = 2,10$).

У тестах № 1 «Човниковий біг», № 2 «Згинанні розгинанні в упорі лежачи», № 4 «Вис на зігнутих руках» та № 5 «Стрибок у довжину з місця» між учнями 8 класу статистично достовірних розбіжностей не спостерігається.

Аналіз результатів тестування рухової підготовленості учнів 9 класу статистично достовірні розбіжності виявив у тесті № 3 «Згинанні розгинанні рук в упорі лежачи» сільські учні виконують на 3 рази більше ніж міські ($P = 3,00$).

У тестах № 1 «Човниковий біг», № 3 «Згинанні розгинанні у висі», № 4 «Вис на зігнутих руках» та № 5 «Стрибок у довжину з місця» між учнями 9 класу статистично достовірних розбіжностей не спостерігається.

Дискусія

Отримані результати характеризують особливості динаміки рухової підготовленості учнів середніх класів і доповнюють дані Ivashchenko, Kapkan, Khudolii and Yermakova (2017), Ivashchenko and Yermakova (2015) про закономірності рухової підготовленості дітей і підлітків. Отримані результати порівняльної характеристики рухової підготовленості учнів 7–9 класів свідчать про те, що за результатами комплексу тестів не відбуваються достовірні зміни, зростають лише показники сили м'язів плечового поясу та доповнюють дані Іващенко, Карпунець і Крінін (2014)

Смірнова (2014) встановила, що у хлопців 7–8 класів за комплексом тестів не відбуваються достовірні зміни, зростають лише показники у «згинанні і розгинанні рук в упорі лежачи» ($p < 0,05$). Отримані висновки частково співпадають з висновками Іващенко, Єрмаков, Карпунець, Крінін і Назаренко (2015)

Таким чином, результати дослідження свідчать, що у хлопців середнього шкільного віку найбільш розвивається сила м'язів плечового поясу.

Порівнюючи рівень рухової підготовленості учнів як сільської так і міської школи доповнюють результати попередніх досліджень про особливості рухової підготовленості дітей і підлітків (Іващенко, Карпунець та Крінін, 2014; Іващенко та Шепеленко, 2014).

Результати дослідження вказують на необхідність рухової підготовленості дітей сільської та міської школи та опираються на дослідження (Ареф'єв, 2014; Худолій та Іващенко, 2014; Козіна та Попова, 2013; Кравчук та Курочка, 2013; Ткаченко, 2014; Капкан, 2013).

Висновки

Аналіз результатів тестування рухової підготовленості учнів 7 класу статистично достовірні розбіжності спостерігаються у тесті № 2 «Згинанні розгинанні в упорі лежачи» сільські учні виконують на 3 рази більше ніж міські, та у тесті № 3 «Згинанні розгинанні рук у висі» сільські учні виконують на 2 рази більше. Аналіз результатів тестування рухової підготовленості учнів 8 класу статистично достовірні розбіжності спостерігаються у тесті № 3 «Згинанні розгинанні рук у

висі» сільські учні виконують на 2 рази більше ніж міські. Аналіз результатів тестування рухової підготовленості учнів 8 класу статистично достовірні розбіжності спостерігаються у тесті № 2 «Згинанні розгинанні рук в упорі лежачи» сільські учні виконують на 3 рази більше ніж міські.

Література

- Сергієнко, Л., Хаджинов, В., & Чекмарьова, Н. (2012). Диференціальна оцінка розвитку рухових здібностей і фізичної підготовленості різних популяційних груп населення: швидкісна м'язова сила. Теорія та методика фізичного виховання, (6), 19-27. Retrieved із <https://tmfv.com.ua/journal/article/view/800>
- Мороз, Ю. (2015). Особливості розвитку рухових здібностей у школярів 7—8 класів. Теорія та методика фізичного виховання, (3), 15-31. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2015.3.1145>
- Капкан, О. (2013). Моделювання процесу навчання фізичним вправам хлопців 14—15 років. Теорія та методика фізичного виховання, (2), 48-52. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2013.2.1019>
- Голік, А. (2013). Особливості формування у школярів особистісної фізичної культури. Теорія та методика фізичного виховання, (3), 32-36. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2013.3.1023>
- Іващенко, О.В., Мушкета, Р., Худолій, О.М., & Єрмаков, С.С. (2014). Характеристика силової підготовленості хлопців 6-7 класів. Теорія та методика фізичного виховання, (3), 17-24. <https://dx.doi.org/10.17309/mfv.2014.3.1104>
- Іващенко, О., Карпунець, Т., & Крінін, Ю. (2014). Педагогічний контроль рухової підготовленості хлопців 7—8 класів. Теорія та методика фізичного виховання, (3), 3-9. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2014.3.1102>
- Худолій, О., Іващенко, О., & Тітаренко, А. (2013). Особливості програмування розвитку сили у хлопчиків молодших класів. Теорія та методика фізичного виховання, (3), 3-12. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2013.3.1020>
- Срібний, Є. (2016). Аналіз розвитку рухових здібностей у хлопців та дівчат старших класів. Теорія та методика фізичного виховання, (2), 33-47. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2016.2.1162>
- Veremeenko, V. (2018). Силові здібності: характеристика розвитку у хлопців середнього шкільного віку. Теорія та методика фізичного виховання, 18(3), 126-135. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2018.3.03>
- Іващенко, О., & Спесивцев, Д. (2015). Вікові особливості розвитку рухових здібностей у хлопців 12—14 років. Теорія та методика фізичного виховання, (4), 32-38. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2015.4.1154>
- Іващенко, О., Єрмаков, С., Карпунець, Т., Крінін, Ю., & Назаренко, С. (2015). Методика педагогічного контролю розвитку рухових здібностей у хлопців 7—9 класів. Теорія та методика фізичного виховання, (1), 3-15. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2015.1.1120>
- Ivashchenko, O.V., & Yermakova, T.S. (2015). Assessment of functional, coordination and power fitness of 7-8 form boys. Pedagogics, Psychology, Medical-Biological Problems Of Physical Training And Sports, 19(9), 20-25, 15 (9), 20-25. <http://doi.org/10.15561/18189172.2015.0903>

- Ivashchenko, O.V., Khudolii, O.M., Yermakova, T.S., Pilewska, W., Muszkieta, R., & Stankiewicz, B. (2015). Simulation as method of classification of 7-9 the form boy pupils motor fitness. *Journal of Physical Education and Sport (JPES)*, 15(1), 142-147. <https://doi.org/10.7752/jpes.2015.01023>
- Веремеєнко, В. (2013). Інформативні показники рухової та функціональної підготовленості дівчат 6—7 класів. *Теорія та методика фізичного виховання*, (4), 32-39. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2013.4.1034>
- Іващенко, О., & Макарова, О. (2013). Порівняльна характеристика рухової підготовленості школярів 8—9 класів. *Теорія та методика фізичного виховання*, (1), 40-46. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2013.1.1009>
- Іващенко, О. В., & Шепеленко, Г. П. (2014). Порівняльна характеристика координаційної і силовій підготовленості учнів середніх класів. *Теорія та методика фізичного виховання*, (2), 22-30. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2014.2.1096>
- Іващенко, О., & Худолій, О. (2014). Особливості функціональної, координаційної і силовій підготовленості хлопців 8—9 класів. *Теорія та методика фізичного виховання*, (1), 15-23. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2014.1.1041>
- Іващенко, О. (2014). Особливості функціональної, координаційної й силовій підготовленості юнаків 9—11 класів. *Теорія та методика фізичного виховання*, (1), 24-33. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2014.1.1042>
- Іващенко, О., Карпунець, Т., & Крінін, Ю. (2014). Вікова динаміка функціональної, координаційної й силовій підготовленості дівчат 8—9 класів. *Теорія та методика фізичного виховання*, (1), 34-42. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2014.1.1043>
- Годик М. А. Спортивная метрология : Учебник для институтов физ. культуры. — М.: Физкультура и спорт, 1988 — 192 с.
- Зациорский В. М. Спортивная метрология: Учебник для ин-тов физ. культуры./ Зациорский В. М. — М.: Физкультура и спорт, 1982 — 256 с
- Соляник, І. (2013). Особливості розвитку рухових здібностей у хлопців 6—7 класів. *Теорія та методика фізичного виховання*, (3), 22-31. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2013.3.1022>
- Lopatiev, A., Ivashchenko, O., Khudolii, O., Pjanylo, Y., Chernenko, S., & Yermakova, T. (2017). Systemic approach and mathematical modeling in physical education and sports. *Journal of Physical Education and Sport (JPES)*, 17(1), 146-155.
- Худолій, О., & Іващенко, О. (2013). Концептуальні підходи до моделювання процесу навчання і розвитку рухових здібностей у дітей і підлітків. *Теорія та методика фізичного виховання*, (2), 3-16. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2013.2.1012>
- Козіна, Ж., & Попова, Н. (2013). Факторна структура загальної фізичної підготовленості дівчаток 11—15 років. *Теорія та методика фізичного виховання*, (4), 48-52. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2013.4.1036>
- Марченко, С. (2013). Зміст дисципліни «Організація і методика оздоровчої фізичної культури» у процесі підготовки вчителя фізичної культури. *Теорія та методика фізичного виховання*, (4), 25-31. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2013.4.1033>